

ITSAS-GIZONEN KANTA

AMA BIRJIÑA IZIAR-KOARI.

1

Ave maris stella
Agur, itsasoko izarra.

Andutz-mendian dizdiz egiten
Dezun eguzki argiya;
Zeru ta lurrik apaindurikan
Dauzkatzun lore churiya;
Pekatariyen laguntzallea,
Graziyen itur garbiya,
Ugarotarren² zuzendariya,
Mindunentzako poztiya....

Itsas-gizonak, dabillean
Itsas-aserre beltzean,
Zéñ biyotzetik, deitzen dizun
¡Ama maitea! nekean;
Zure laguntzak zabaldutzen du
Poza bere biyotzean;
Argitasuna lausoturikan
Daukan adimen tristeau.

Zu zera bere miñ guztiyentzat
Sendagarirrik piñena;
Berak dituen laño beltzentzat
Argitasunik onena:
Zuk gozatutzen dezu, naiz izan
Tristetasunik miñena
Naiz izan berak duen larriya
Izan liteken geiyena.

Zuk, Euskalduna, zure mantuan
Gordetzen dezu maitaro;
Bere bizitza, zoriondutzen
Dezu, Mariya, gozoro;
Zuk uzten dezu, len illun zegoen
Adimentua dizdiro;
Len zikindurik zegoen biyotza
Elurra beziñ garbiro.

¡Zér argitasun miresgarriya
Zabaldutzen dan Andutztik!
Itsastarra du berak salbatzen
Gau-itzal beltzen artetik;
Berak darama portura, gozo
Bide zuzena markarik;
Berak Irayera, bela churiyak
Artekaizeaz ³ puzturik.

¡Zéñ ederra dan zure laguntza,
Jaunaren Ama maitea!
¡Nola biyotza duen lagatzen
Gozotasunez betea!
Bera badator, laster dijoa
Gugandik iges nekea,
Nola dijoan, egun sentiyan
Gaueko laño tristeau.

(1) 1884-an Iziar-en lenbiziko euskara-saria izandu duen neuritzaldia,
(2) Ugarotarra=Navegante.—(3) Artekaizea=Brisa.

Ez da zuk kentzen ez dezun miñik
 Zuk ez dakartzun gozorik;
 Zuk lagundu-ta, biyotz oztua
     Gelditutzen da suturik,
 Griñ okerrakin nastutakoa,
     Bildots bat beziñ otsanik,
 Jausbetiturik¹ arkitzen dan a,
     Burniya beziñ aldunik.²

¿Nola zuregan ez gera, bada,
     Joango baturik, Mariya,
 Gurteskatzera³ chit bear degun
     Zerako laguntz eztia?...
 Jakiñik, Ama, zuk dakizula
     Paketzen ekaitz sutiya,
 Zugana gatoz billatutzera
     Gure penetan pozkaiya.

Ekaitz gogorra datorrenean
     Ondatu nairik ontziyak,
 Andutz aldera ¡bai! biurtuko
     Dirade gure begiyak:
 Andik, ederrik, zabaldutzen dan
     Egun sentizko argiyak,
 Kenduko ditu gure gañetik
     Illuntzen duten odeiyak.

¡O zenbat aldiz, Ama, salbatzen
     Dezun itsastar gaiñoa,
 Zuregan berak biurtutzean
     Maitetasunez, gogoa!
 ¿Nola guk, bada, gaur ez biurtu
     Zuregan biyotz osoa,
 Zeru ta lurren Erregiñ eder,
     Gozo guztiyen gozoa?

¿Nola gintezke, gabiltzanean
     Itsasoagaz gudatzen,⁴
 Geldi nagusi, ez bazenduke
     Zuk maitakiro laguntzen?...
 ¿Nola, gau beltzak dituenean
     Illuntasunak zabaltzen,
 Itsas-gañean ibill gintezke,
     Ez bagaitzu zuzentzen?...

Alper-alperrik itsaso beltzak,
     Aserre biziz beterik,
 Ontzi gureak zeatu naiyan,
     Orro-egingo du gogorrik.
 Zu bazerade gure laguntzat,
     Iñon ez degu bildurrik,
 Dakigulako zuk dituzula
     Bagak utzitzen umillik

¡O zenbat, ustez urikalduak⁵
     Salbatzen diran zugatik,
 Biyotz-biyotzez, irazekirik,
     Otoitz⁶ samur bat egiñik!
 ¡Otoitz donea!⁷ Lore likurta⁸
     Dijoan eran goiturik,
 Irichitzen du barkaziyoa,
     Jaunaren Ama mugirik.

Gauza guztiyak, Ama Birjiña,
     Dijoaz beren amaira;⁹
 Baso tartean jayo t'azi dan
     Basaunzachoa mendira;
 Mur- mur egiñaz errekauchoa
     Pizkor ta pizkor ibaira;
 Eta lurretik, otoitza beti
     Zerura, bere kabira.

(1) Jausbetitu =Desfallecer.—(2) Alduna=Potente —(3) Gurteskatu=Suplicar.—(4) Gudatu=Pelear.—(5) Urikaldu=Naufragar.—(6) Otoitza=Oracion.—(7) Donea=Santo. (8) Lore likurta=Aroma de las flores.—(9) Amaiya=Fin,

Otoitzareritzat ez da lañorik,
 Ez odoi pilla trinkorik;
 Ez aize gogor borchazkorikan¹
 Ez eta ekaitz aldunik:
 Uso bat nola dijoan egaan,
 Gora ta gora lurretik,
 Ala dijoa Zeru goiyera
 Laño, t' odeiyak pasarik.

Ala dijoa; t' andik ekartzen
 Du zoriona lurrera,
 Poz-atsegīña, gozotasuna,
 Gizonen biyotz tristera;
 Elkar dezala, bada, gaur ere
 Graziya biyotz gurera,
 Joan gaitezen egun batean
 Jaunaren egoitz² goiyera.

KARMELO   ECHEGARAY-KOAK.

COLEGIO DE ESCUELAS PÍAS DE TOLOSA.

Tenemos gran satisfaccion en trasladar á nuestras columnas un bien escrito suelto que el *Diario de Avisos de Zaragoza* dedica á los progresos del Colegio de Escuelas Pías de Tolosa. Dice así:

«Si la prensa periódica realiza uno de sus mejores fines alentando todo esfuerzo generoso en favor de nuestra cultura y por el progreso de la enseñanza, grato ha de sernos en la presente ocasion dejar consignados los rápidos y brillantes adelantos que en breve tiempo, desde 1878 á la fecha, ha conseguido el Colegio de Escuelas Pías de Tolosa, instalado holgada y convenientemente en el palacio de los Sres. Marqueses de Vargas y en el de la antigua Diputacion foral de Guipúzcoa.

De una manera positiva, por lo sólido y beneficioso de las enseñanzas allí organizadas, y no á virtud de propagandas aparatosas ó con las invenciones de una novedad aparente, háse granjeado aquel establecimiento el favor de las gentes en tal medida, que solo los alum-

(1) Borchazkoa=Impetuoso.—(2) Egoitza=Morada, mansion.